

Handläggare
Erika Pettersson

Motion från Karin Svensson Smith (MP) På väg mot Fair Trade för upphandling av elbilar och elfordonstransporter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta

- att bifalla motionens första att-sats, liksom därmed att ge kommunstyrelsen, tillsammans med berörda nämnder, i uppdrag att vid inköp av elbilar och elfordonstransporter inkludera deklARATIONER för batteriernas koldioxidavtryck i upphandlingskriterierna,
- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att bevaka utvecklingen för det så kallade "battery passport scheme", liksom därmed att anse motionens tredje att-sats vara besvarad,
- att bifalla motionens femte att-sats, liksom därmed att ge kommunstyrelsen i uppdrag att bevaka möjligheten att i de upphandlingskriterier som ställs på leverantörer av elbilar och elfordonstransporter inkludera second-life projekt för fordonsbatterier, samt
- att i övrigt avslå motionens att-satser, med skäl som anges i ärendet.

Sammanfattning

Karin Svensson Smith (MP) inkom den 20 oktober 2022 med en motion rubricerad "På väg mot Fair Trade för upphandling av elbilar och elfordonstransporter". I motionen föreslås ett antal åtgärder som syftar till striktare etiska och miljömässiga krav i kommunens upphandling av elbilar och elfordonstransporter.

Lunds kommun har redan idag högt ställda hållbarhetskrav i sin upphandling, både vad gäller etiska och miljömässiga hänsyn. Utmaningen med än mer ambitiösa upphandlingskrav bedöms framför allt bestå i att praktiskt kunna följa upp och utvärdera de krav som

ställs. Arbetet bedöms kunna ge större effekt om fler beställare går ihop för att kunna säkerställa gemensam uppföljning och inspektion. Malmö stad har påbörjat ett gediget arbete i frågan, och kommunkontoret förordar att detta arbete ska följas samtidigt som samarbetet med Malmö stad och andra kommuner och organisationer, som SKR, bör stärkas.

Kommunfullmäktige föreslås ge kommunstyrelsen och servicenämnden i uppdrag att vid inköp av elbilar och elfordonstransporter inkludera koldioxidsdeklarationer för batterierna i upphandlingskriterierna. Kommunstyrelsen föreslås också ges i uppdrag att bevaka utvecklingen för det så kallade "battery passport scheme" samt bevaka möjligheten att inkludera second-life projekt för fordonsbatterier i de upphandlingskriterierna som ställs på leverantörer av elbilar och elfordonstransporter. Kommunfullmäktige föreslås därutöver besluta att avslå motionens övriga att-satser, med skäl som anges i ärendet.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2023-08-23 Motion från Karin Svensson Smith (MP) På väg mot Fair Trade för upphandling av elbilar och elfordonstransporter
- Motion från Karin Svensson Smith (MP) På väg mot Fair Trade för upphandling av elbilar och elfordonstransporter, inkommen 2022-10-10

Ärendet

Bakgrund

Den 10 oktober 2022 inkom Karin Svensson Smith (MP) med motionen *På väg mot Fair Trade för upphandling av elbilar och elfordonstransporter*. I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta

- att kommunstyrelsen och servicenämnden ges i uppdrag att vid inköp av elbilar och elfordonstransporter inkludera deklarerationer för koldioxidavtryck i upphandlingskriterierna,
- att krav ställs på leverantörer av elbilar och elfordonstransporter att bekräfta ursprunget på den kobolt de köper av underleverantörer för att säkerställa att brytning och bearbetning är i linje med etisk och hållbar internationell best-practice, samt att detta granskas av oberoende tredje part,
- att kommunstyrelsen får i uppdrag att bevaka utvecklingen för det så kallade "battery passport scheme" samt bevaka slutsatserna av

EUs föreslagna batterireglering och anpassa kommunens upphandlingskriterier utifrån dessa,

- att krav på befintligt återvinningssystem ställs på leverantör av elbilar och elfordonstransporter vid upphandling, samt
- att kommunstyrelsen får i uppdrag att bevaka möjligheten att inkludera second-life projekt för fordonsbatterier i de upphandlingskriterier som ställs på leverantörer av elbilar och elfordonstransporter.

Föredragning

Lunds kommun har högt ställda hållbarhetskrav i sin upphandling, både vad gäller etiska och miljömässiga hänsyn. LundaEko slår bland annat fast att alla upphandlingar av varor och tjänster som kommunkoncernen utför ska ställa relevanta hållbarhetskrav, samt att andelen upphandlingar som sätter höga miljömässiga krav kontinuerligt ska öka. Lunds kommun ställer i vissa fall också redan krav på fossilbränslefria transporter som följer av inköp av vara eller tjänst.

Den 14 juni 2023 antogs de nya EU-reglerna för mer hållbara och etiska batterier där det bland annat fastslås att det för elfordonsbatterier ska upprättas deklaration om koldioxidavtryck. Att inkludera deklarationer för koldioxidavtryck i upphandlingskriterierna vid inköp av elbilar och elfordonstransporter förväntas därigenom förenklas.

Att bevaka utvecklingen för det så kallade "battery passport scheme", samt möjligheten att inkludera second-life projekt för fordonsbatterier i de upphandlingskriterier som ställs på leverantörer av elbilar och elfordonstransporter, bedöms vidare som möjliga åtgärder för att ytterligare stärka Lunds kommuns redan ambitiösa hållbarhetskrav i upphandling.

Som nämns i motionen har Malmö stad arbetat aktivt med att främja etisk handel av batterier och eldrivna fordon. Inom ramen för detta har Malmö stad tagit fram en färdplan för hållbara batterier, där det listas åtgärder att genomföra på kort, medellång och lång sikt, med särskilt fokus på etisk handel och minskad klimatpåverkan.

Kommunkontoret bedömer att utmaningen med än mer ambitiösa hållbarhetskrav i upphandling framför allt består i att praktiskt kunna följa upp och utvärdera de krav som ställs. I vissa delar förenklas detta i och med den nyligen tillskärpta EU-regleringen på området. För att åstadkomma den inriktning som efterfrågas i några av motionens åtgärdsåtgärder bedömer kommunkontoret det som lämpligt att i stora delar följa

det arbete som Malmö stad redan påbörjat på området, samt att stärka samarbetet i dessa frågor inte bara med Malmö stad utan även med andra kommuner och organisationer som exempelvis SKR. Kommunkontoret bedömer att arbetet kan ge större effekt om fler beställare går ihop för att kunna säkerställa gemensam uppföljning och inspektion.

Mot bakgrund av detta förordar kommunkontoret att motionens första att-sats ska bifallas, med förtydligandet att deklARATIONERNA ska avse *batteriernas koldioxidavtryck*, samt att kommunstyrelsen ska genomföra uppdraget tillsammans med berörda nämnder. Motionens tredje att-sats föreslås bifallas i den del som handlar om att bevaka utvecklingen av "battery passport scheme". Förslaget om att bevaka slutsatserna av EU:s föreslagna batterireglering och anpassa kommunens upphandlingskriterier utifrån dessa bedöms däremot kunna anses besvarade då regleringen redan antagits och Lunds kommun har att förhålla sig till all rådande EU-lagstiftning. Motionens femte att-sats föreslås bifallas i sin helhet.

Kommunfullmäktige föreslås därigenom uppdra åt kommunstyrelsen att tillsammans med berörda nämnder inkludera koldioxidsdeklARATIONER för batterierna i upphandlingskriterierna vid inköp av elbilar och elfordonstransporter. Kommunstyrelsen föreslås också ges i uppdrag att bevaka utvecklingen för det så kallade "battery passport scheme" samt bevaka möjligheten att inkludera second-life projekt för fordonsbatterier i de upphandlingskriterierna som ställs på leverantörer av elbilar och elfordonstransporter. Motionens övriga att-satser föreslås avslås.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunkontoret i dialog med serviceförvaltningen.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Kommunkontoret

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2023-08-23

Sida
5 (5)
Diarienummer
KS 2022/0710

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Vesna Casitovski
Kanslichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunkontoret, ekonomiavdelningen
Kommunkontoret, avdelningen för hållbar tillväxt
Kommunkontoret, avdelningen för ledningsstöd
Servicenämnden

För kännedom:
Motionären